

[Lytt](#)

Uteområder

Last ned side (PDF)

Legg til i mine artikler

Av: VUU | Opprettet: 29 august 2013 | Sist endret: 13 mars 2023

Det bør være enkelt for studentene å vite hvor de er, hvordan de skal finne frem dit de skal, samt lett å forstå når det er fremme. Vi har ulike måter å orientere oss på, og det er viktig å ha kjennskap til hvilke utfordringer ulike grupper av studentene har og hvordan de orienterer seg. Når læringsmiljøet skal tilrettelegges, også uteområdene, må det legges til rette for flere måter å orienteres seg og motta informasjon på.

- De fleste orienterer seg ovenfra og ned, og seende tar ofte først et overblikk før de ser detaljene.
- Synshemmede orienterer seg for eksempel motsatt ved at de må kjenne, gjenkjenne og oppfatte detaljene først, før de danner seg et større bilde av situasjonen. Riktig belysning, tydelige farger og kontraster i omgivelsene vil gjøre det lettere å ta seg frem.
- For hørselshemmede er det essensielt at det visuelle bildet er lett å lese.
- De som har redusert forståelsesevne skaffer seg først overblikk, og sjekker deretter detaljene, og derfor må detaljene være utformet på en gjenkjennelig måte i form av symboler og farger.
- Studenter med nedsatt bevegelsesevne orienterer seg stort sett som de som er seende, men her er viktig å huske på at øyehøyde og rekkehøyde er lavere enn for gående.

Dette er momenter som må tas med i betraktning i planleggingen av ledelinjer og merking, belysning og skilting. Det anbefales også å ta i bruk naturlige elementer der det er mulig, istedet for kunstige. Her er noen eksempler på hvordan naturlige elementer kan tas i bruk utendørs:

- Vannrenner kan brukes for å danne tydelige linjer i landskapet og erstatte kunstige detaljer.
- Bruk av kontrasterende, taktile overflater og farger
- Riller og spalter i risten på en lukket vannrenne har en taktilitet som kan oppfattes av mobilitetstokk (f.eks. stål gir lyd).
- Bruk av murer, kantstein, vegger, hushjørner. For eksempel kan kantstein angi retning og fungere godt som ledelinje. Dersom kantstein videreføres i mur, må det være en viktig sammenheng.
- Veggens tekstur kan brukes for å lede - akustikk og lyd kan gi orientering om hvor man er. Der vegg slutter må annet element inn for å vise vei. Dersom vegger skal fungere som kommunikasjon for blinde, må den ha en tydelig taktilitet, danne et blikkfang eller gi annen informasjon.
- Dørsving ut i kommunikasjonsområde bør unngås fordi det bryter ledelinjen.

Heiser, ramper, utemøblering og vegetasjon kan med fordels tas i bruk til orientering og veifinning. Vi har samlet noen tips når det gjelder ledelinjer, belysning, skilting samt viktigheten av godt vedlikehold.

Arkitektoniske virkemidler for orientering og veifinning

Legge inn lenke NAL.

[Deltasenteret Veileder - Ledelinjer i gategrunn.pdf](#)

[Norsk Standard - UU uteområder eksempelsamling.pdf](#)

Redaktør: Universell* v/Kjetil Knarlag NTNU
Tlf.: +47 73 55 06 80, Mobil: +47 977 100 21
Kontakt Universell*: kontakt@universell.no

[Logg inn](#)

CMS : Webdesign : Bennett